Daf Hayomi Michnayot

Dans un an, vous aurez terminé l'ensemble des traités de la Michna

רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר, הַבָּא עַל חֲמוֹתוֹ, חַיָּב עָלֶיהָ מִשּׁוּם חֲמוֹתוֹ, וְאֵם חֲמוֹתוֹ, וְאֵם חָמִיו. אָמְרוּ לוֹ, שְׁלָשְׁתָּן שֵׁם אֶחָד הֵן: **ז** אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, שָׁאַלְתִּי אֶת רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְאֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בָּאִטְלִיס שֶׁל אֶמָּאוּם, שֶׁהָלְכוּ לִקַּח בְּהֵמָה לְמִשְׁתֵּה בְנוֹ (שֶׁל רַבָּן גַּמְלִיאֵל), הַבָּא עַל אֲחוֹתוֹ וְעַל אֲחוֹת אָבִיו וְעַל אֲחוֹת אִמּוֹ בְּהֶעְלֵם אֶחָד מַהוּ, חַיָּב אַחַת עַל כֻּלָּן, אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאֶחָת, וְאָמְרוּ לִי, לֹא שָׁמָעְנוּ. אֲבָל שָׁמַעְנוּ, הַבָּא עַל חָמֵשׁ נָשָׁיו נִדּוֹת בְּהֶעְלֵם אֶחָד, שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאֶחָת. וְרוֹאִין אָנוּ שֶׁהַדְּבָרִים קַל וָחֹמֶר: **ח** וְעוֹד שְׁאָלָן רַבִּי עֲקִיבָא, אֵבֶר הַמְדֻלְדָּל בִּבְהֵמָה מַהוּ. אָמְרוּ לוֹ, לֹא שָׁמָעְנוּ. אֲבָל שָׁמַעְנוּ בְּאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל בָּאָדָם, שֶׁהוּא טָהוֹר, שֶׁכָּךְ הָיוּ מֻכֵּי שְׁחִין בִּירוּשָׁלַיִם עוֹשִׂין, הוֹלֵךְ לוֹ עֶרֶב פֶּסַח אֵצֶל הָרוֹפֵא וְחוֹתְכוֹ עַד שֶׁהוּא מַנִּיחַ בּוֹ כִשְׂעוֹרָה, וְתוֹחֲבוֹ בְסִירָה, וְהוּא נִמְשָׁךְ מִמֶּנּוּ, וְהַלָּה עוֹשֶׂה פִסְחוֹ, וְהָרוֹפֵא עוֹשֶׂה פִסְחוֹ. וְרוֹאִין אָנוּ שֶׁהַדְּבָרִים קַל וָחֹמֶר: **ט** וְעוֹד שְׁאָלָן רַבִּי עֲקִיבָא, הַשּׁוֹחֵט חֲמִשָּׁה זְבָחִים בַּחוּץ בְּהֶעְלֵם אֶחָד מַהוּ, חַיָּב אַחַת עַל כֻּלָּם, אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת (וְאֶחָת). אָמְרוּ לוֹ, לֹא שָׁמָעְנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שָׁמַעְתִּי בָּאוֹכֵל מִזֶּבַח אֶחָד בַּחֲמִשָּׁה תַמְחוּיִין בְּהֶעְלֵם אֶחָד, שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשּׁוּם מְעִילָה. וְרוֹאֶה אֲנִי שֶׁהַדְּבָרִים קַל וָחֹמֶר. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, לֹא כָךְ שְׁאָלָן רַבִּי עֲקִיבָא. אֶלָּא בָאוֹכֵל נוֹתָר מֵחֲמִשָּׁה זְבָחִים בְּהֶעְלֵם אֶחָד מַהוּ, חַיָּב אַחַת עַל כֻּלָּן אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאֶחָת, אָמְרוּ לוֹ, לֹא שָׁמָעְנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שָׁמַעְתִּי בָּאוֹכֵל מִזֶּבַח אֶחָד בַּחֲמִשָּׁה תַמְחוּיִים בְּהֶעְלֵם אֶחָד, שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת מִשּׁוּם מְעִילָה. וְרוֹאֶה אֲנִי שֶׁהַדְּבָרִים קַל וָחֹמֶר. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אִם הֲלָכָה, נְקַבֵּל. וְאִם לַדִּין, יֵשׁ תְּשׁוּבָה. אָמַר לוֹ, הָשֵׁב. אָמַר לוֹ, לֹא, אִם אָמַרְתָּ בַּמְּעִילָה שֶׁעָשָׂה בָהּ אֶת הַמַּאֲכִיל כָּאוֹכֵל, וְאֶת הַמְהַנֶּה כַּנֶּהֱנֶה, צֵרֵף הַמְּעִילָה לִזְמַן מְרֻבֶּה, תֹּאמַר בְּנוֹתָר, שֶׁאֵין בּוֹ אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ: **י** אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, שָׁאַלְתִּי אֶת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת בְּהֶעְלֵם אֶחָד מַה הוּא, חַיָּב אַחַת עַל כֻּלָּן אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, אָמַר לִי, חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת

אֵשֶׁת אִישׁ וְהִיא נִדָּה חַיָּב עָלֶיהָ מִשּׁוּם כָּל הַשֵּׁמוֹת הַלָּלוּ: א) מִשּׁוּם אֵם חֲמוֹתוֹ, ב) מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ, ג) מִשּׁוּם כַּלָּתוֹ, ד) מִשּׁוּם אֵשֶׁת אָחִיו, ה) מִשּׁוּם אֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו, ו) מִשּׁוּם אֵשֶׁת אִישׁ, ז) מִשּׁוּם נִדָּה, **וְעַל אֵם חָמִיו** כְּגוֹן רְאוּבֵן בָּא עַל זְקֵנָתוֹ אֵשֶׁת לָבָן אֵם לֵאָה אִמּוֹ, וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה בַּת וּשְׁמָהּ דִּינָה, הַנּוֹשֵׂא אֶת דִּינָה נֶאֶסְרָה עָלָיו לֵאָה מִשּׁוּם אֵם חָמִיו וּמִשּׁוּם אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ, שֶׁהֲרֵי דִּינָה אִשְׁתּוֹ וְלֵאָה אֵם חָמִיו שֶׁתֵּיהֶן בְּנוֹת אֵשֶׁת לָבָן נַעֲשֵׂית כַּלָּתוֹ וְאַחַר כָּךְ אֵשֶׁת אָחִיו וְאַחַר כָּךְ אֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו וְהִיא נִדָּה, א) מִשּׁוּם אֵם חָמִיו, ב) אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ, ג) מִשּׁוּם כַּלָּתוֹ, ד) אֵשֶׁת אָחִיו, ה) אֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו, ו) אֵשֶׁת אִישׁ, ז) נִדָּה. **רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר הַבָּא עַל חֲמוֹתוֹ חַיָּב עָלֶיהָ מִשּׁוּם חֲמוֹתוֹ וְאֵם חֲמוֹתוֹ וְאֵם חָמִיו**, כְּגוֹן שֶׁהָיָה לְאֵשֶׁת לָבָן שְׁתֵּי בְּנוֹת לֵאָה וְרָחֵל וּבֵן אֶחָד וּשְׁמוֹ אָשֵׁר, וְשֵׁם בַּת אָשֵׁר סֶרַח, וּבָא אֶחָד מִן הַשּׁוּק וְנָשָׂא אֶת רָחֵל וְאֶת יוֹכֶבֶד בַּת לֵאָה וְסֶרַח בַּת אָשֵׁר אִם בָּא אַחַר כָּךְ עַל אֵשֶׁת לָבָן חַיָּב מִשּׁוּם חֲמוֹתוֹ שֶׁהִיא אֵם רָחֵל וְאֵם חֲמוֹתוֹ שֶׁהֲרֵי הִיא אֵם לֵאָה אֵם יוֹכֶבֶד, וּמִשּׁוּם אֵם חָמִיו שֶׁהִיא אִמּוֹ שֶׁל אֵשֶׁת חָמִיו אָשֵׁר שֶׁהוּא אָב סֶרַח, **אָמְרוּ לוֹ שְׁלָשְׁתָּן שֵׁם אֶחָד הֵן**, בְּחַד קְרָא כְּתִיבֵי וּבְחַד לָאו, הִלְכָּךְ אֵין חִלּוּק חַטָּאת בֵּינֵיהֶם. **ז) אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא שָׁאַלְתִּי אֶת רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְאֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בָּאִטְלִיס שֶׁל אַמָּאוּם** שׁוּק שֶׁמּוֹכְרִין בּוֹ בָּשָׂר מֵעִיר אַמָּאוּם, **בְּשָׁעָה שֶׁהָלְכוּ לִקַּח בְּהֵמָה לְמִשְׁתֵּה בְנוֹ שֶׁל רַבָּן גַּמְלִיאֵל, הַבָּא עַל אֲחוֹתוֹ וְעַל אֲחוֹת אָבִיו וְעַל אֲחוֹת אִמּוֹ**, הַיְנוּ שֶׁבָּא רְאוּבֵן עַל אִמּוֹ וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה שְׁתֵּי בָּנוֹת וְחָזַר וּבָא עַל אַחַת מִבְּנוֹתָיו אֵלּוּ וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה בֵּן וּבָא הַבֵּן עַל אֲחוֹתוֹ שֶׁהִיא אֲחוֹת אָבִיו וַאֲחוֹת אִמּוֹ **בְּהֶעְלֵם אֶחָד, מַהוּ, חַיָּב אַחַת עַל כֻּלָּן אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, וְאָמְרוּ לִי לֹא שָׁמַעְנוּ** דִּין זֶה **אֲבָל שָׁמַעְנוּ** דִּין אַחֵר שֶׁאֶפְשָׁר לִלְמֹד מִמֶּנּוּ, **הַבָּא עַל חָמֵשׁ נָשָׁיו נִדּוֹת בְּהֶעְלֵם אֶחָד שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, וְרוֹאִין אָנוּ שֶׁהַדְּבָרִים קַל וָחֹמֶר** מַה בְּחָמֵשׁ נִדּוֹת שֶׁהוּא שֵׁם אֶחָד לְנִדָּה, דִּכְתִיב (ויקרא יח, יט): "וְאֶל אִשָּׁה בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב", חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, הַבָּא עַל אֲחוֹתוֹ שֶׁהִיא אֲחוֹת אָבִיו וַאֲחוֹת אִמּוֹ שֶׁהֵן גּוּפִין מְחֻלָּקִין אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּהֵא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, וְקַל וָחֹמֶר פְּרִיכָא הִיא, דִּבְנִדָּה יֵשׁ גּוּפִין מְחֻלָּקִין, אֶלָּא הַטַּעַם מִשּׁוּם דְּאָמַר קְרָא (שם כ, יז): "עֶרְוַת אֲחֹתוֹ גִּלָּה" קְרָא יְתֵרָה לְלַמֵּד שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. **ח) וְעוֹד שְׁאֵלָן רַבִּי עֲקִיבָא** לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרַבָּן יְהוֹשֻׁעַ, **אֵבֶר הַמְדֻלְדָּל בִּבְהֵמָה** שֶׁתָּלוּשׁ רֻבּוֹ וּמְחֻבָּר בְּמִקְצָת **מַהוּ** שֶׁיְּטַמֵּא מִשּׁוּם אֵבֶר מִן הַחַי כְּאִלּוּ נִתְלַשׁ לְגַמְרֵי **אָמְרוּ לוֹ לֹא שָׁמַעְנוּ** דִּין זֶה **אֲבָל שָׁמַעְנוּ בְּאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל בָּאָדָם** מִן הָאָדָם **שֶׁהוּא טָהוֹר, שֶׁכָּךְ הָיוּ מֻכֵּי שְׁחִין בִּירוּשָׁלַיִם** שֶׁאֵבְרֵיהֶם נוֹפְלִים וְרוֹצִים שֶׁלֹּא יִהְיוּ מְאוּסִין בָּרֶגֶל, כָּךְ הָיוּ **עוֹשִׂין, הוֹלֵךְ לוֹ עֶרֶב פֶּסַח אֵצֶל הָרוֹפֵא וְחוֹתְכוֹ** לָאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל **עַד שֶׁהוּא מַנִּיחַ בּוֹ כִשְׂעוֹרָה וְתוֹחֲבוֹ** לָאֵבֶר **בְּסִירָה** קוֹץ הַמְחֻבָּר לַקַּרְקַע **וְהוּא** הַחוֹלֶה **נִמְשָׁךְ מִמֶּנּוּ** אַחַר שֶׁתָּחַב בַּקּוֹץ וְנִתְלַשׁ הָאֵבֶר מֵאֵלָיו, **וְהַלָּה עוֹשֶׂה פִסְחוֹ** שֶׁאֵינוֹ מְטַמֵּא מִשּׁוּם הָאֵבֶר, לְפִי שֶׁנִּמְשַׁךְ מִמֶּנּוּ בְּכֹחַ וְאֵינוֹ נוֹגֵעַ בִּשְׁעַת פְּרִישָׁה, **וְהָרוֹפֵא עוֹשֶׂה פִסְחוֹ, וְרוֹאִין אָנוּ שֶׁהַדְּבָרִים קַל וָחֹמֶר** וּמָה אָדָם שֶׁמְּקַבֵּל טֻמְאָה מֵחַיִּים מִכָּל מְקוֹם הָאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל טָהוֹר, בְּהֵמָה שֶׁאֵינָהּ מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה מֵחַיִּים אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּהֵא הָאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל טָהוֹר. וּבְפֶרֶק ט דְּחֻלִּין יָלִיף לָהּ מִקְּרָא, דִּכְתִיב (ויקרא יא, לז): "וְכִי יִפֹּל" עַד שֶׁיִּפֹּל, עַיֵּן בְּתוֹסְפוֹת יוֹם-טוֹב. **ט) וְעוֹד שְׁאֵלָן רַבִּי עֲקִיבָא, הַשּׁוֹחֵט חֲמִשָּׁה זְבָחִים בַּחוּץ בְּהֶעְלֵם אֶחָד, מַהוּ** הַדִּין, הַאִם **חַיָּב אַחַת עַל כֻּלָּם, אוֹ חַיָּב אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, אָמְרוּ לוֹ** דִּין זֶה **לֹא שָׁמַעְנוּ, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שָׁמַעְתִּי בְּאוֹכֵל מִזֶּבַח אֶחָד בַּחֲמִשָּׁה תַּמְחוּיִין** חֲמִשָּׁה מִינֵי תַּבְשִׁילִין **בְּהֶעְלֵם אֶחָד שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשּׁוּם מְעִילָה, וְרוֹאֶה אֲנִי שֶׁהַדְּבָרִים קַל וָחֹמֶר**, וּמָה מִזֶּבַח אֶחָד שֶׁהֵם גּוּפִין מְחֻלָּקִין חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת חֲמִשָּׁה זְבָחִים שֶׁהֵן גּוּפִין מְחֻלָּקִין לֹא כָּל שֶׁכֵּן. **אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לֹא כָּךְ שְׁאָלָן רַבִּי עֲקִיבָא**, דְּאִם בְּשׁוֹחֵט שְׁאֵלָן מַה רְאָיָה מֵאוֹכֵל, הָא אִיכָּא לְמִפְרַךְ מַה לְאוֹכֵל שֶׁכֵּן נֶהֱנֶה, **אֶלָּא בְּאוֹכֵל נוֹתָר מֵחֲמִשָּׁה זְבָחִים בְּהֶעְלֵם אֶחָד** שְׁאֵלָן, **מַהוּ** הַדִּין אִם **חַיָּב אַחַת עַל כֻּלָּן אוֹ חַיָּב אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, אָמְרוּ לוֹ** דִּין זֶה **לֹא שָׁמַעְנוּ**, וְעַל זֶה **אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שָׁמַעְתִּי בְּאוֹכֵל מִזֶּבַח אֶחָד בַּחֲמִשָּׁה תַּמְחוּיִים בְּהֶעְלֵם אֶחָד שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת מִשּׁוּם מְעִילָה, וְרוֹאֶה אֲנִי שֶׁהַדְּבָרִים קַל וָחֹמֶר, אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא אִם הֲלָכָה** שֶׁכָּךְ קִבַּלְתָּ מֵרַבְּךָ **נְקַבֵּל** מִמְּךָ **וְאִם לְדִין** שֶׁאַתָּה לוֹמֵד הַדִּין מִקַּל וָחֹמֶר מִמְּעִילָה **יֵשׁ תְּשׁוּבָה** לְהָשִׁיב, **אָמַר לוֹ** רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ **הָשֵׁב, אָמַר לוֹ** רַבִּי עֲקִיבָא **לֹא** תִּלְמַד מִמְּעִילָה, **אִם אָמַרְתָּ מִמְּעִילָה** שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת הַטַּעַם מִשּׁוּם שֶׁמְּעִילָה חָמוּר, **שֶׁעָשָׂה בָהּ אֶת הַמַּאֲכִיל** לַאֲחֵרִים **כְּאוֹכֵל** עַצְמוֹ, שֶׁאִם נָתַן קֹדֶשׁ לַחֲבֵרוֹ חַיָּב כְּאִלּוּ אָכַל בְּעַצְמוֹ, **וְאֶת הַמְהַנֶּה** אֶת אֲחֵרִים בְּהֶקְדֵּשׁ **כְּנֶהֱנֶה** בְּעַצְמוֹ, הַיְנוּ בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ עוֹמֵד לַאֲכִילָה הַמְהַנֶּה מָעַל וְלֹא הַנֶּהֱנֶה, וְעוֹד חוּמְרָא אַחֶרֶת בִּמְעִילָה שֶׁכֵּן **צֵרֵף אֶת הַמְּעִילָה לִזְמַן מְרֻבֶּה** שֶׁאִם נֶהֱנָה בַּחֲצִי פְּרוּטָה הַיּוֹם וּבַחֲצִי פְּרוּטָה בְּעוֹד שָׁנָה מִצְטָרֵף, **תֹּאמַר בְּנוֹתָר שֶׁאֵין בּוֹ אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ** בּוֹ וּלְכָךְ חַיָּב רַק אַחַת. מְלָאכוֹת אֲסוּרוֹת בְּשַׁבָּת יַלְפִינַן לָהּ מִמִּשְׁכָּן, וְאָמְרוּ בַּגְּמָרָא הַךְ דַּהֲוֵי בַּמִּשְׁכָּן חֲשִׁיבָא קָרֵי לֵיהּ אָב, וְהַךְ דְּלֹא הֲוֵי בַּמִּשְׁכָּן חֲשִׁיבָא קָרֵי לֵיהּ תּוֹלָדָה **י) אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא שָׁאַלְתִּי אֶת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה** תּוֹלָדוֹת שֶׁהֵן כֻּלָּם **מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת** דְּהַיְנוּ כֻּלָּן תּוֹלָדוֹת אָב אֶחָד, אִם עָשָׂה אוֹתָן בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה **בְּהֶעְלֵם אֶחָד, מַה הוּא, חַיָּב אַחַת עַל כֻּלָּן אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת**, וּמְפָרֵשׁ בַּגְּמָרָא שְׁתֵּי שְׁאֵלוֹת שָׁאַל, א) אִם שְׁתֵּי מְלָאכוֹת תּוֹלָדוֹת שֶׁל אָב אֶחָד חַיָּב שְׁתֵּי חַטָּאוֹת אוֹ חַטָּאת אַחַת, ב) אִם עָשָׂה מְלָאכָה בִּשְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת בְּהֶעְלֵם אַחַת שֶׁלֹּא נוֹדַע לוֹ בֵּינְתַיִם, אִם חַיָּב שְׁתֵּי חַטָּאוֹת, **אָמַר לִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת**, הַיְנוּ עַל כָּל

מִקַּל וָחֹמֶר, וּמָה אִם הַנִּדָּה, שֶׁאֵין בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה, חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאֶחָת. שַׁבָּת שֶׁיֵּשׁ בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה, אֵינוֹ דִין שֶׁיְּהֵא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאֶחָת. אָמַרְתִּי לוֹ, לֹא, אִם אָמַרְתָּ בַנִּדָּה, שֶׁיֵּשׁ בָּהּ (שְׁתֵּי) אַזְהָרוֹת, שֶׁהוּא מֻזְהָר עַל הַנִּדָּה וְהַנִּדָּה מֻזְהֶרֶת עָלָיו, תֹּאמַר בַּשַּׁבָּת שֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא אַזְהָרָה אֶחָת. אָמַר לִי, הַבָּא עַל הַקְּטַנּוֹת יוֹכִיחַ, שֶׁאֵין בָּהֶם אֶלָּא אַזְהָרָה אַחַת וְחַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאֶחָת. אָמַרְתִּי לוֹ, לֹא, אִם אָמַרְתָּ בַּבָּא עַל הַקְּטַנּוֹת, שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶן עַכְשָׁיו, יֵשׁ בָּהֶן לְאַחַר זְמָן, תֹּאמַר בַּשַּׁבָּת, שֶׁאֵין בָּהּ לֹא עַכְשָׁיו וְלֹא לְאַחַר זְמָן. אָמַר לִי, הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה יוֹכִיחַ. אָמַרְתִּי לוֹ, בְּהֵמָה כַּשַּׁבָּת:

פֶּרֶק ד

א סָפֵק אָכַל חֵלֶב סָפֵק לֹא אָכַל, וַאֲפִילּוּ אָכַל, סָפֵק יֵשׁ בּוֹ כַשִּׁיעוּר, סָפֵק שֶׁאֵין בּוֹ, חֵלֶב וְשֻׁמָּן לְפָנָיו, אָכַל אֶת אֶחָד מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ מֵהֶן אָכַל, אִשְׁתּוֹ וַאֲחוֹתוֹ עִמּוֹ בַבַּיִת, שָׁגַג בְּאַחַת מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזוֹ מֵהֶן שָׁגַג, שַׁבָּת וְיוֹם חֹל וְעָשָׂה מְלָאכָה בְּאַחַת מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזוֹ מֵהֶן עָשָׂה, מֵבִיא אָשָׁם תָּלוּי: **ב** כְּשֵׁם שֶׁאִם אָכַל חֵלֶב וְחֵלֶב בְּהֶעְלֵם אַחַת אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת, כָּךְ עַל לֹא הוֹדַע שֶׁלָּהֶן אֵינוֹ מֵבִיא אֶלָּא אָשָׁם אֶחָד. אִם הָיְתָה יְדִיעָה בֵּינְתַיִם, כְּשֵׁם שֶׁהוּא מֵבִיא חַטָּאת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, כָּךְ הוּא מֵבִיא אָשָׁם תָּלוּי עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. כְּשֵׁם שֶׁאִם אָכַל חֵלֶב וְדָם נוֹתָר וּפִגּוּל בְּהֶעְלֵם אַחַת חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, כָּךְ עַל לֹא הוֹדַע שֶׁלָּהֶן מֵבִיא אָשָׁם תָּלוּי עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. חֵלֶב וְנוֹתָר לְפָנָיו, אָכַל אֶחָד מֵהֶם וְאֵין יָדוּעַ אֵיזֶה מֵהֶם אָכַל, אִשְׁתּוֹ נִדָּה וַאֲחוֹתוֹ עִמּוֹ בַבַּיִת, שָׁגַג בְּאַחַת מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזוֹ מֵהֶן שָׁגַג, שַׁבָּת וְיוֹם הַכִּפּוּרִים וְעָשָׂה מְלָאכָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזֶה מֵהֶן עָשָׂה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חַטָּאת, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, לֹא נֶחְלְקוּ עַל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת שֶׁהוּא פָטוּר, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר, מִקְצָת מְלָאכָה עָשָׂה מֵהַיּוֹם וּמִקְצָתָהּ לְמָחָר, וְעַל מַה נֶּחְלְקוּ, עַל הָעוֹשֶׂה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וְאֵין יָדוּעַ אִם בַּשַּׁבָּת עָשָׂה וְאִם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים עָשָׂה, אוֹ עַל הָעוֹשֶׂה וְאֵין יָדוּעַ מֵעֵין אֵיזוֹ מְלָאכָה עָשָׂה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חַטָּאת, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פּוֹטְרוֹ הָיָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אַף מֵאָשָׁם תָּלוּי: **ג** רַבִּי שִׁמְעוֹן שְׁזוּרִי וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים, לֹא נֶחְלְקוּ עַל דָּבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם שֵׁם אֶחָד שֶׁהוּא חַיָּב, וְעַל מַה נֶּחְלְקוּ, עַל דָּבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם שְׁנֵי שֵׁמוֹת, שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חַטָּאת, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲפִילּוּ נִתְכַּוֵּן לְלַקֵּט תְּאֵנִים וְלִקֵּט עֲנָבִים, עֲנָבִים וְלִקֵּט תְּאֵנִים, שְׁחוֹרוֹת וְלִקֵּט לְבָנוֹת, לְבָנוֹת וְלִקֵּט שְׁחוֹרוֹת, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חַטָּאת, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תָּמֵהַּ אֲנִי אִם יִפְטַר בָּהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. אִם כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר (ויקרא ד), אֲשֶׁר חָטָא בָהּ, פְּרָט לַמִּתְעַסֵּק:

תּוֹלָדָה חַיָּב חַטָּאת וְגַם עַל כָּל שַׁבָּת חַיָּב חַטָּאת, **מִקַּל וָחֹמֶר**, וּמָה אִם **הַנִּדָּה** הַבָּא עַל חָמֵשׁ נִדּוֹת **שֶׁאֵין בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה**, אֵין בָּהּ עִנְיָנִים הַרְבֵּה כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּשַׁבָּת אָבוֹת וְתוֹלָדוֹת, **וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה** וְאַף עַל פִּי כֵן **חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, שַׁבָּת שֶׁיֵּשׁ בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה** דְּאִם עָשָׂה ל"ט מְלָאכוֹת מֵבִיא ל"ט חַטָּאוֹת, וּבַגְּמָרָא גָּרְסִינַן וּמִיתוֹת הַרְבֵּה **אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּהֵא חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַרְתִּי לוֹ** לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר **לֹא** תָּבִיא לִי רְאָיָה מִכָּאן **אִם אָמַרְתָּ בְּנִדָּה** שֶׁהוּא חַיָּב עַל כָּל אַחַת, מִפְּנֵי **שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁתֵּי אַזְהָרוֹת, שֶׁהוּא מוּזְהָר עַל הַנִּדָּה וְהַנִּדָּה מוּזְהֶרֶת עָלָיו**, דִּכְתִיב (ויקרא כ, יח): "וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עַמָּם", לְכָךְ חֲשִׁיבָא כָּל בִּיאָה כְּחֵטְא אֶחָד, **תֹּאמַר בְּשַׁבָּת שֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא אַזְהָרָה אַחַת, אָמַר לִי** רַבִּי אֱלִיעֶזֶר **הַבָּא עַל הַקְּטַנּוֹת** הַיְנוּ שֶׁבָּא עַל חָמֵשׁ קְטַנּוֹת **יוֹכִיחַ שֶׁאֵין בָּהֶן אֶלָּא אַזְהָרָה אַחַת וְחַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת**, דִּקְטַנָּה אֵינָהּ מוּזְהֶרֶת. **אָמַרְתִּי לוֹ** לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר **לֹא** תָּבִיא לִי רְאָיָה מִקְּטַנָּה, **אִם אָמַרְתָּ בְּבָא עַל הַקְּטַנּוֹת שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶן עַכְשָׁיו** אַזְהָרָה **יֵשׁ בָּהֶן** אַזְהָרָה **לְאַחַר זְמַן** כְּשֶׁיִּגְדְּלוּ, **תֹּאמַר בְּשַׁבָּת שֶׁאֵין בָּהּ** שְׁתֵּי אַזְהָרוֹת **לֹא עַכְשָׁיו וְלֹא לְאַחַר זְמַן, אָמַר לִי** רַבִּי אֱלִיעֶזֶר **הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה יוֹכִיחַ**, שֶׁחַיָּב עַל כָּל בִּיאָה וּבִיאָה וּבְהֵמָה לֹא שַׁיָּךְ בְּאַזְהָרָה, **אָמַרְתִּי לוֹ, בְּהֵמָה** גַּם בָּהּ הַדִּין **כְּשַׁבָּת** דְּהַיְנוּ כִּי הֵיכִי דְּאִבָּעֵי לִי בְּשַׁבָּת אִבָּעֵי לִי בִּבְהֵמָה, וְלֹא קִבְּלָה רַבִּי עֲקִיבָא לֹא לְעִנְיַן עוֹשֶׂה מְלָאכָה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה וְלֹא לְעִנְיַן תּוֹלָדוֹת מְלָאכוֹת כִּמְלָאכוֹת.

פֶּרֶק ד עַכְשָׁיו בָּא לְבָאֵר בְּאֵיזֶה אֹפֶן חַיָּב קָרְבַּן אָשָׁם תָּלוּי

א) סָפֵק אָכַל חֵלֶב סָפֵק לֹא אָכַל כְּגוֹן שֻׁמָּן וְחֵלֶב לְפָנָיו דַּהֲוֵי הָאִסּוּר קָבוּעַ וְאָכַל אֶת אֶחָד מֵהֶן כִּדְתָנֵי בְּסֵיפָא **וַאֲפִילּוּ אָכַל חֵלֶב** וַדַּאי רַק **סָפֵק יֵשׁ בּוֹ כְּשִׁעוּר סָפֵק שֶׁאֵין בּוֹ** כְּשִׁעוּר, הַיְנוּ סָפֵק אִם יֵשׁ בּוֹ כְּזַיִת, כְּגוֹן שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁאֲכָלוֹ סָבוּר שֻׁמָּן הוּא וְאַחַר כָּךְ נוֹדַע לוֹ שֶׁהוּא חֵלֶב, וְסָפֵק יֵשׁ בּוֹ כְּזַיִת אוֹ סָפֵק אֵין בּוֹ כְּזַיִת, אוֹ **חֵלֶב וְשֻׁמָּן לְפָנָיו אָכַל אֶת אֶחָד מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ מֵהֶן אָכַל**, וְכֵן אִם **אִשְׁתּוֹ וַאֲחוֹתוֹ עִמּוֹ בַּבַּיִת שָׁגַג בְּאַחַת מֵהֶן** שֶׁהָיָה סָבוּר שֶׁהִיא אִשְׁתּוֹ **וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזוֹ מֵהֶן שָׁגַג**. וְכֵן **שַׁבָּת וְיוֹם חֹל וְעָשָׂה מְלָאכָה בְּאַחַת מֵהֶן** בְּאֶחָד מִן הַיָּמִים, **וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזוֹ מֵהֶם עָשָׂה** מְלָאכָה, בְּכָל אֵלּוּ הוּא **מֵבִיא אָשָׁם תָּלוּי. ב) כְּשֵׁם שֶׁאִם אָכַל חֵלֶב וְחֵלֶב בְּהֶעְלֵם אַחַת אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת, כָּךְ עַל לֹא הוֹדַע שֶׁלָּהֶן**, כְּגוֹן אִם אָכַל שְׁתֵּי חֲתִיכוֹת כְּסָבוּר שֻׁמָּן הֵן וְאַחַר כָּךְ נוֹדַע לוֹ שֶׁשְּׁתֵּי הַחֲתִיכוֹת סָפֵק הֵן, **אֵינוֹ מֵבִיא אֶלָּא אָשָׁם תָּלוּי אֶחָד**, כֵּיוָן שֶׁלֹּא נוֹדַע לוֹ בֵּין חֲתִיכָה לַחֲתִיכָה, אֲבָל **אִם הָיְתָה לוֹ יְדִיעָה בֵּינְתַיִם** שֶׁנּוֹדַע לוֹ שֶׁהַחֲתִיכָה סָפֵק חֵלֶב, **כְּשֵׁם** שֶׁבְּשָׁגַג וְנוֹדַע לוֹ **שֶׁהוּא מֵבִיא חַטָּאת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, כָּךְ הוּא מֵבִיא אָשָׁם תָּלוּי עַל כָּל אַחַת וְאַחַת**, כֵּיוָן שֶׁנּוֹדַע לוֹ שֶׁהַחֲתִיכָה הָרִאשׁוֹנָה הָיְתָה סָפֵק חֵלֶב וְאַחַר כָּךְ אָכַל הַשְּׁנִיָּה, **כְּשֵׁם שֶׁאִם אָכַל חֵלֶב וְדָם וְנוֹתָר וּפִגּוּל בְּהֶעְלֵם אַחַת, חַיָּב חַטָּאת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת** עַל כָּל מִין אִסּוּר, **כָּךְ עַל לֹא הוֹדַע שֶׁלָּהֶן מֵבִיא אָשָׁם תָּלוּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד**, דִּשְׁמוֹת הָאִסּוּר מְחַלְּקִין בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, הָיוּ **חֵלֶב וְנוֹתָר לְפָנָיו** וְסָבוּר שְׁנֵיהֶם שֶׁל שֻׁמָּן, **אָכַל אֶחָד מֵהֶם וְאֵין יָדוּעַ אֵיזֶה מֵהֶם אָכַל**, אוֹ **אִשְׁתּוֹ נִדָּה וַאֲחוֹתוֹ עִמּוֹ בַּבַּיִת** וְסָבוּר אִשְׁתּוֹ טְהוֹרָה וְרָצָה לָבוֹא עָלֶיהָ **שָׁגַג בְּאַחַת מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזֶה מֵהֶן שָׁגַג** דַּהֲוֵי סְפֵק סְפֵיקָא, אוֹ **שַׁבָּת וְיוֹם הַכִּפּוּרִים** סְמוּכִין **וְעָשָׂה מְלָאכָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת** שֶׁבֵּין שַׁבָּת לְיוֹם הַכִּפּוּרִים **וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזֶה מֵהֶם עָשָׂה**, וְהוּא סָבַר שֶׁהוּא יוֹם חֹל, בְּכָל אֵלּוּ **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חַטָּאת** דְּבֵין חֵלֶב בֵּין נוֹתָר בֵּין נִדָּה בֵּין אֲחוֹתוֹ, בֵּין שַׁבָּת בֵּין יוֹם הַכִּפּוּרִים, הֲרֵי הַשּׁוֹגֵג בְּחַטָּאת. **וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר**, דִּכְתִיב (שם ד, כג): "אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ", צָרִיךְ יְדִיעַת הַחֵטְא שֶׁחָטָא, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר סוֹבֵר אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ מִבָּעֵי לֵיהּ פְּרָט לְמִתְעַסֵּק, כְּגוֹן נִתְכַּוֵּן לַחְתֹּךְ הַתָּלוּשׁ וְחָתַךְ הַמְחֻבָּר דִּמְלֶאכֶת מַחֲשֶׁבֶת אָסְרָה תּוֹרָה. **אָמַר רַבִּי יוֹסֵי לֹא נֶחְלְקוּ** רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁאוֹמֵר לֹא בְּעִינַן שֶׁיֵּדַע בַּמֶּה חָטָא לֹא נֶחְלַק עַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וּמוֹדֶה לוֹ **עַל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת שֶׁהוּא פָּטוּר, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר מִקְצָת מְלָאכָה עָשָׂה מֵהַיּוֹם וּמִקְצָתָהּ לְמָחָר**, וְאֵין כָּאן חִיּוּב חַטָּאת כְּלָל, **וְעַל מַה נֶּחְלְקוּ, עַל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וְאֵין יָדוּעַ אִם בְּשַׁבָּת עָשָׂה וְאִם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים עָשָׂה אוֹ עַל הָעוֹשֶׂה** מְלָאכָה **וְאֵין יָדוּעַ מֵעֵין אֵיזוֹ מְלָאכָה עָשָׂה** אִם חָרַשׁ אוֹ זָרַע, בְּאֵלּוּ **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חַטָּאת וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטְרוֹ הָיָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אַף מֵאָשָׁם תָּלוּי**, דְּגַבֵּי אָשָׁם תָּלוּי כְּתִיב (שם ה, יז): "כִּי תֶחֱטָא וגו' וְלֹא יָדַע" פְּרָט לָזֶה שֶׁיָּדַע שֶׁחָטָא אֶלָּא שֶׁאֵין הַחֵטְא מְסֻיָּם שֶׁאֵין יוֹדֵעַ מַה חָטָא. **ג) רַבִּי שִׁמְעוֹן שְׁזוּרִי וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים לֹא נֶחְלְקוּ עַל דָּבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם שֵׁם אֶחָד שֶׁהוּא חַיָּב**, כְּגוֹן שְׁתֵּי נָשִׁים נִדּוֹת בַּבַּיִת וְשָׁגַג בְּאַחַת מֵהֶן בְּוַדַּאי חַיָּב חַטָּאת, שֶׁהֲרֵי יוֹדֵעַ בַּמֶּה חָטָא, **וְעַל מַה נֶּחְלְקוּ, עַל דָּבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם שְׁנֵי שֵׁמוֹת**, כְּגוֹן סָפֵק קָצַר סָפֵק טָחַן, **שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חַטָּאת וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר**, דְּ"בָהּ" דִּכְתִיב בִּקְרָא (שם ד, כג), בֵּין אִידִיעָה בֵּין אַחַטָּאת דִּבְשְׁנֵיהֶם צָרִיךְ שֶׁיֵּדַע מַה חָטָא וּמַה הַחַטָּאת. **אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֲפִילּוּ נִתְכַּוֵּן לִלְקֹט תְּאֵנִים וְלִקֵּט עֲנָבִים**, אוֹ נִתְכַּוֵּן לִלְקֹט **עֲנָבִים וְלִקֵּט תְּאֵנִים**, וַאֲפִילּוּ בְּאוֹתוֹ פְּרִי עַצְמוֹ נִתְכַּוֵּן לִלְקֹט **שְׁחוֹרוֹת וְלִקֵּט**